

Η ανθρώπινη πραγματικότητα ως χώρος πόνου και η Αλήθεια του Χριστού ως πραγματικότητα ελπίδας (Γεώργιος Ν. Μανώλης, Αρχισυντάκτης Ενότητας Θρησκείας - Πεκπουσία)

/ Πεκπουσία

Το μεγαλύτερο πρόβλημα του ανθρώπου σήμερα είναι ότι ζει χωρίς την αίσθηση της παρουσίας του Θεού μέσα στην ζωή του και θεωρεί πως τα πάντα εξαρτώνται από τον ίδιο τον εαυτό του. Ένας τέτοιος τρόπος ζωής όμως, οδηγεί τον άνθρωπο στην αθεία ή την αυτοθέωση, γίνεται δηλαδή κέντρο της ζωής του ο ίδιος ο εαυτός του και η ικανοποίηση του, με αποτέλεσμα εκτός από άθεος να γίνεται και μισάνθρωπος.

Η σημερινή, σε όλα τα επίπεδα, κρίση αποδεικνύει τον εκκοσμικευμένο τρόπο ζωής των περισσότερων από εμάς. Ο σύγχρονος τρόπος ζωής αποδεικνύει σε εμάς τους Χριστιανούς, ότι δεν ζούμε πλέον μέσα σε πνεύμα κοινωνίας και αγάπης τόσο με τον Θεό, όσο και με τον συνάνθρωπο. Ο Χριστιανός είναι πρώτα φιλόθεος και κατ' επέκταση και φιλάδελφος, εμείς όμως ξεχάσαμε στις μέρες μας ότι είμαστε μία οικογένεια – ένα σώμα, το σώμα του Χριστού.

Αν έπρεπε να δώσω έναν ορισμό της κρίσεως δεν θα ήθελα να προσθέσω τίποτα παραπάνω σε όλα όσα έχουν γραφτεί, αλλά να επαναλάβω τον Κυριακό λόγο προς τον νυχτερινό μαθητή του τον Νικόδημο, *αύτη δε εστιν η κρίσις, ότι το φως ελήλυθεν εις τον κόσμον, και ηγάπησαν οι άνθρωποι μάλλον το σκότος η το φως· ην γαρ πονηρά αυτών τα έργα. πας γαρ ο φαύλα πράσων μισεί το φως και ουκ έρχεται προς το φως, ίνα μη ελεγχθή τα έργα αυτού· ο δε ποιων την αλήθειαν έρχεται προς το φως, ίνα φανερωθή αυτού τα έργα, ότι εν Θεώ εστιν ειργασμένα* (Ιω. 3, 19-21).

Αν στο διάβα της ζωής μας αντί για αγάπη σπείραμε κακία, όταν έρθει η ώρα του θερισμού θα θερίσουμε καρπούς ανάλογους με τη σπορά, και αν η συγκομιδή δεν μας αρέσει, σίγουρα δε θα φταίει κανείς άλλος παρά εμείς οι ίδιοι, γιατί ο καθένας από εμάς είναι υπεύθυνος για τα έργα του. Δυστυχώς όμως ο άνθρωπος σήμερα στην πλειοψηφία τουλάχιστον, θερίζει ότι έσπειρε και αν ο καρπός δεν του αρέσει, αντί να αναλάβει τις ευθύνες του, αναζητά τον αίτιο έξω από το εγώ του και τελικά το πιο εύκολο αποδεικνύεται η ρήξη των ευθυνών στον ίδιο τον Θεό, αποδίδοντας το μάλιστα στην τιμωρία του ή ακόμα και στην αδιαφορία του.

Κι όμως σε καμία περίπτωση ο Θεός δεν μπορεί να είναι τιμωρός, παραμονεύοντας στη γωνία πότε θα στραβοπατήσει ο άνθρωπος για να επιβάλει την υποδειγματική τιμωρία στο ίδιο του το δημιούργημα που φτιάξε μόνο και μόνο από αγάπη, ούτε

φυσικά αδιάφορος αφού η αγάπη του έφθασε στη θυσία Του επί του Σταυρού για τον άνθρωπο. Ο απόλυτα ελεύθερος Θεός έπλασε τον άνθρωπο δίδοντας του την ελευθερία και τη δυνατότητα να ζήσει μέσα σε αυτήν, επιλέγοντας τον τρόπο που θέλει να προχωρήσει, μια ελευθερία που γίνεται πολλές φορές σκάνδαλο ή μάλλον βαριά αλυσίδα αφού δεν μπορούμε να τη διαχειριστούμε.

Εκείνος όμως ως καλός Πατέρας περιμένει, περιμένει την μετάνοια, την αλλαγή, την επιστροφή μας, κοιτώντας από το παράθυρο, όπως έκανε και ο σπλαχνικός πατέρας της παραβολής και περιμένει πότε θα μας δει να επιστρέφουμε σε Αυτόν, για να τρέξει να μας προλάβει και προϋπαντήσει. Και ως Δίκαιος όταν έλθει η ώρα θα μας αποδώσει τον μισθό ανάλογα με τα έργα μας και πάλι όμως δεν μας άφησε στην άγνοια μας, μας έδωσε τα εφόδια ώστε οι καρποί μας να είναι πολλοί, μας υπέδειξε τον τρόπο και μας άφησε να επιλέξουμε, είναι δική μας επομένως η επιλογή αν θα το προσπαθήσουμε ή όχι.

Η ταυτότητα του Χριστιανού δεν αρκεί να είναι μια ταμπέλα και ιδιότητα που μένει ανενεργή όταν ο «χριστιανός» δεν αγωνίζεται στην καθημερινότητα να γίνει Χριστιανός, να μιμηθεί δηλαδή τον Χριστό στην ουσία και όχι στον τύπο. Όλα τα μέλη της Εκκλησίας εξ ορισμού είναι άγιοι, καθώς, Όσοι εις Χριστόν εβαπτίσθητε Χριστόν ενεδύσασθε (Γαλ. 3,27). Ενδύομαι Χριστόν σημαίνει πως είμαι άγιος, μετέχοντας της χάριτος του Θεού και σκοπός της Εκκλησίας είναι να συντηρήσει τα μέλη της στην αγιότητα προσauζάνοντας την ως της θεώσεως. Όμως στη πορεία το ξεχάσαμε και πέσαμε, δεν θα μείνουμε όμως κάτω θα σηκωθούμε, *ει δε ζητούντες δικαιωθήναι εν Χριστώ ευρέθημεν και αυτοί αμαρτωλοί, άρα Χριστός αμαρτίας διάκονος; μη γένοιτο* (Γαλ. 2,17).

Η πρώτη δυστυχία του ανθρώπου υπήρξε ακριβώς αυτή η κακή χρήση της ελευθερίας, που τον οδήγησε έξω απ' τον Παράδεισο. Από τότε κάθε μορφή δυστυχίας που συναντάμε από τότε, έχει ακριβώς την ίδια αιτία. Η κακή χρήση της ελευθερίας, μας κάνει καθημερινά να δημιουργούμε μικρά και μεγάλα προβλήματα στους συνανθρώπους μας και στον εαυτό μας. Αυτό συμβαίνει και στις διαπροσωπικές μας σχέσεις, όπου το δικό μας άδικο «θέλω» βλάπτει τους γύρω μας, αλλά και σε ευρύτερο κοινωνικό επίπεδο, με αποτέλεσμα ο κόσμος μας να μοιάζει με ζούγκλα.

Ποιός ευθύνεται για τις πλημμύρες όταν καίμε τα δάση, ποιός για τους καρκίνους που μας θερίζουν, όταν δηλητηριάζουμε την ατμόσφαιρα, ποιός για τους σκοτωμούς όταν ξεκινάμε τους πολέμους, ποιός για τη φύση που μας εκδικείται όταν την εκμεταλλευόμαστε άθλια, ποιός για τις τοξίνες που τρώμε όταν κοιτάμε μόνο το κέρδος, ποιος για τις κοινωνικές αδικίες, για την πείνα του τρίτου κόσμου, όταν τα σκουπίδια των πλουσίων χωρών θα μπορούσαν να τον χορτάσουν;

Αν έχουμε κάνει τη ζωή μας «κόλαση», ευθυνόμαστε εμείς. Αν πάλι θέλουμε να ξαναγίνει η γη και η ζωή μας «παράδεισος» ή μάλλον πρόγευση του παραδείσου δεν έχουμε παρά να εφαρμόσουμε τον λόγο του Θεού. Σε αυτό ακριβώς μας βοηθάει η Εκκλησία να διορθώσουμε τα πράγματα.

Η Εκκλησία είναι ο κόσμος στη σωστή του τροχιά. Είναι η αληθινή κοινωνία. Ο άνθρωπος μέσα στην Εκκλησία ζει την κοινωνία όχι μόνο στη σχέση του με τον πλησίον, αλλά και στη σχέση του με τον Θεό. Έτσι η Εκκλησία ενοποιεί τους ανθρώπους μεταξύ τους και με τον Θεό. Είναι η κοινωνία μέσα στην οποία ολοκληρώνεται ο σκοπός της υπάρξεως του ανθρώπου.

Άραγε το δοκιμάσαμε ποτέ στην πράξη; Εφαρμόσαμε στη ζωή μας το αγαπήσεις τον πλησίον σου ως σεαυτόν (Γαλ. 5,14); Είδαμε και αγαπήσαμε τον άλλο, όχι σαν τον εαυτό μας, αλλά ως προέκταση του εαυτού μας;! Ο Θεός είναι σαν τον ήλιο, που όσα φωτίζονται απ' αυτόν γεμίζουν ζωή και απολαμβάνουν τις ευεργεσίες Του, ενώ όσα βρίσκονται στο σκοτάδι, είναι καταδικασμένα σε μαρασμό. Το φως φωτίζει και θερμαίνει, η απομάκρυνση μας από αυτό οδηγεί στο σκοτάδι και στο κρύο. Η μεγαλύτερη γοητεία της σχέσης μας με τον Θεό, είναι η ελευθερία που μας έδωσε, να επιλέγουμε αν θα πάμε κοντά στο φως Του ή αν θα μείνουμε στο σκοτάδι. Αυτή η πρωτοβουλία που μας δίνει, κάνει την αγάπη Του τέλεια γιατί δεν είναι καταπιεστική, είναι δική μας η επιλογή αν θα Τον έχουμε στη ζωή μας ή όχι.

Οι δυσκολίες, ο πόνος και οι θλίψεις που αντιμετωπίζουμε πολλές φορές στη ζωή μας, δεν είναι δοσμένες από τον Θεό αλλά επιτρέπονται από τον Θεό να εισέλθουν

στη ζωή μας ως ευκαιρίες, όπως στη περίπτωση του δίκαιου Ιώβ, γίνονται αφορμές για εσωτερική ανακαίνιση, ομολογία των αμαρτιών και οδηγούν στη μεταμέλεια, η οποία προβάλλει ως διέξοδος από τη δυστυχία. Η ειλικρινής μετάνοια οδηγεί τον άνθρωπο και πάλι στον Θεό και τότε έρχεται το χέρι του Θεού και τραβάει τον άνθρωπο όπως τράβηξε από το χέρι τον Αδάμ και την Εύα κατά την ανάσταση Του. Μπορεί πολλές φορές να φαίνεται ότι καθυστερεί, αλλά πάντα ο Θεός έρχεται, όχι όταν θέλουμε, αλλά όταν πρέπει.

Όλοι καλούμαστε να ενδιαφερθούμε για όσους υποφέρουν, να βοηθήσουμε όσους πεινάνε, να προσευχηθούμε για κείνους που χάνονται άδικα, ν' αγωνιστούμε για τη δικαιοσύνη, να δώσουμε χαρά στους αρρώστους, δύναμη στους πονεμένους, να μοιραστούμε τον πόνο τους, ν' απαλύνουμε λίγο την θλίψη τους, να τους χαρίσουμε ένα χαμόγελο, να γίνουμε συγκηρυναίοι στην πορεία του άλλου, όπως κάποιος άλλος θα γίνει στη δική μας πορεία.

Την επόμενη φορά που θα σκεφθεί κάποιος: που είσαι Θεέ μου η γιατί σε μένα Θεέ μου; Μήπως να σκεφθεί: εγώ που είμαι στον πόνο του άλλου; Γιατί όχι σε εμένα Θεέ μου; Την επόμενη φορά που θα σκεφθεί πως ο Θεός τον εγκατέλειψε, μήπως ας αναρωτηθεί μήπως αυτός Τον εγκατέλειψε και Τον εμπόδισε να μπει στη ζωή του. Βαρύς αλλά δίκαιος θα ακουστεί ο λόγος Του, *επέинаσα γαρ, και ουκ εδώκατέ μοι φαγείν, εδίψησα, και ουκ εποτίσατέ με, ξένος ήμην, και ου συνηγάγετέ με, γυμνός, και ου περιεβάλετέ με, ασθενής και εν φυλακή, και ουκ επεσκέψασθέ με... αμήν λέγω υμίν, εφ' όσον ουκ εποιήσατε ενί τούτων των ελαχίστων, ουδέ εμοί εποιήσατε. και απελεύσονται ούτοι εις κόλασιν αιώνιον, οι δε δίκαιοι εις ζωήν αιώνιον* (Μτθ. 25, 42-43 και 45-46).

Μήπως τελικά ήρθε η ώρα της αλλαγής; Όχι ας μη πάει το μυαλό μας στην πολιτική ή την οικονομική, αυτές απέτυχαν, αλλά στην αληθινή αλλαγή, στην εσωτερική, στην προσωπική. Μήπως από Χριστιανοί του τύπου ήρθε η ώρα να γίνουμε και πάλι Χριστιανοί της πράξης; Αδιαλείπτως η Εκκλησία του Χριστού μας καλεί, ιδού καιρός ευπρόσδεκτος, ιδού καιρός μετανοίας. Αν δεν μπορούμε να αλλάξουμε τον κόσμο, ας μη περιμένουμε να αλλάξει ο κόσμος, αλλά να αλλάξουμε εμείς, και όταν αλλάξουμε εμείς, θα αλλάξει και άλλος, και ο ένας θα γίνουν πολλοί και οι πολλοί ίσως γίνουν όλοι, η Εκκλησίας μας καλεί σε αυτήν την αλλαγή του καθενός, που δεν είναι τίποτα άλλο από την επιστροφή μας στο αρχαίο κάλλος, εκεί από όπου ξεκινήσαμε.

Η εν Χριστώ ζωή προβάλλει σήμερα ως η μοναδική θεραπεία της φιλαυτίας, από τη οποία προέρχονται τα πάθη της φιληδονίας, της φιλοδοξίας και της φιλαργυρίας. Η κρίση οφείλεται στην επιθυμία του ανθρώπου να ικανοποιήσει τα πάθη του και τις αδυναμίες του, την αλαζονεία δηλαδή του βίου του. Και ως μόνη

αντιμετώπισή της ξεπροβάλει η επιστροφή του ανθρώπου από την εγωκεντρική και εγωιστική αντιμετώπιση της ζωής του στην χριστοκεντρική θεώρηση της ζωής. Κέντρο της ζωής του ανθρώπου πρέπει να γίνει και πάλι ο Θεός και ο άλλος, ο πλησίον. Ας αλλάξουμε τον κόσμο αλλάζοντας πρώτα εμείς! Ο καιρός δεν είναι πολὺς ας βιαστούμε, η χθες παρήλθε προ πολλού, ούτε καν την σήμερον ζώμεν, μας προσέλαβε η μεθαύριον.